

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 404/2010-44

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. júla 2011 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho o sťažnosti Ing. S. H., B., zastúpeného advokátkou JUDr. G. Z., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 1/2003, za účasti Okresného súdu Bratislava IV, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. S. H. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 1/2003 **p o r u š e n é b o l o .**

2. Ing. S. H. **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré mu **j e** Okresný súd Bratislava IV **p o v i n n ý** vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Bratislava IV je povinný uhradiť Ing. S. H. trovy konania v sume 226,26 € (slovom dvestodvadsaťšesť eur a dvadsaťšesť centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. G. Z., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. augusta 2010 doručená sťažnosť Ing. S. H., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. G. Z., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 1/2003.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ ako navrhovateľ v 1. rade spolu s navrhovateľmi v 2. až 5. rade sa návrhom doručeným okresnému súdu 2. januára 2003 domáhali uloženia povinnosti vykonať záznam vlastníckeho práva na základe právoplatného rozsudku okresného súdu č. k. 5 C 325/94-52 z 24. marca 2007 odporcovi, a to Slovenskej republike, Katastrálny úrad v B., Správa katastra B., B. (ďalej len „odporca“).

Okresný súd 5. novembra 2003 vyzval sťažovateľa, aby založil do spisu právoplatný rozsudok okresného súdu sp. zn. 5 C 325/94. Sťažovateľ 13. novembra 2003 vyhovel výzve okresného súdu a doručil mu vyjadrenie spolu s požadovaným rozsudkom. Prvé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo 17. februára 2005, ďalšie sa uskutočnilo 5. mája 2005 a 7. novembra 2005. Sťažovateľ 16. októbra 2006 doručil okresnému súdu návrh na zmenu petitu pôvodného návrhu, „... a to, aby súd určil, že odporca vykonal záznam vlastníckeho práva v rozpore s vkladovou listinou – rozsudkom č. k. 5 C 325/94 a aby z tohto dôvodu tieto zápisy zrušil a uložil odporcovi vykonať záznam v katastri nehnuteľností“.

Na pojednávaní 11. decembra 2006 okresný súd uznesením pripustil vstup do konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu (ďalej len „vedľajší účastník“).

Okresný súd 26. februára 2007 vyhlásil rozsudok č. k. 19 C 1/2003-142, ktorým návrh navrhovateľov zamietol. Podľa sťažovateľa „... prvostupňový súd teda po vyše 4 rokoch (od podania návrhu sťažovateľa dňa 2. 1. 2003, do súdneho pojednávania dňa 26. 2. 2007) zamietol návrh sťažovateľov“.

Sťažovateľ sa proti prvostupňovému rozsudku odvolal 26. apríla 2007. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 2 Co 368/2007-157 z 31. decembra 2007 rozsudok okresného súdu zrušil, a to z dôvodu, že „... okresný súd o návrhu sťažovateľa na zmenu návrhu nerozhodol v zmysle ust. § 95 OSP a ďalej pokračoval v konaní o pôvodnom návrhu“. Spis bol vrátený okresnému súdu 5. februára 2008.

Okresný súd v zmysle rozhodnutia krajského súdu vo veci opätovne konal, v rámci čoho uskutočnil pojednávania 5. mája 2008 a 3. júla 2008, keď pripustil zmenu petitu (navrhnutú sťažovateľom 19. októbra 2006) a odročil pojednávanie pre účely vyhlásenia rozsudku na 7. júl 2008.

Na pojednávaní 7. júla 2008 okresný súd vyhlásil rozsudok č. k. 19 C/1/2003-199, ktorým zamietol návrh sťažovateľa v časti, ktorou sa sťažovateľ domáhal určenia, že odporca vykonal záznam vlastníckeho práva v rozpore s vkladovou listinou – rozsudkom, a zároveň zastavil konanie v časti, ktorou sa sťažovateľ domáhal zrušenia zápisu na LV, k. ú. Z. (ďalej len „zrušenie zápisu“).

Sťažovateľ podal proti uvedenému rozsudku okresného súdu 26. augusta 2008 odvolanie. Krajský súd rozsudkom č. k. 2 Co 304/08-225 zo 16. septembra 2009 rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bol návrh v časti zamietnutý, potvrdil, a vo výroku, ktorým bolo konanie zastavené, rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa sťažovateľa „Krajský súd svojím rozhodnutím teda už po druhýkrát v tejto právnej veci sťažovateľa, rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie

konanie, čím v konečnom dôsledku sťažovateľ ani po vyše 6 rokoch a 9 mesiacoch od podania svojho návrhu, nemá právoplatné rozhodnutie.“.

Po vrátení spisu okresnému súdu 19. októbra 2009 sa uskutočnili ďalšie pojednávania – 14. januára 2010, 2. februára 2010 (na ktorom okresný súd pojednávanie prerušil do právoplatného skončenia dedičského konania po zomrelom vedľajšom účastníkovi) a 27. mája 2010, keď uznesením č. k. 19 C 1/2003-242 konanie v časti o uloženie povinnosti odporcovi vykonať záznam v katastri nehnuteľností na základe právoplatného rozsudku č. k. 5 C 325/94-52 z 24. marca 2007 zastavil a rozhodol o postúpení veci Správe katastra pre hlavné mesto Slovenskej republiky B.

Podľa sťažovateľa okresný súd svoje rozhodnutie „... odôvodnil tak, že súd nemá právomoc uložiť odporcovi povinnosť vykonať záznam v katastri nehnuteľností na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 24.3.1997, č. k. 5 C 325/94-52 tak, ako sa domáha sťažovateľ, nakoľko odporca je orgánom verejnej správy, ktorý samostatne rozhoduje o zápisoch práv k nehnuteľnostiam v katastrálnom konaní, ktoré je osobitným druhom správneho konania.

Prvostupňový súd, teda po 7 rokoch a takmer piatich mesiacoch od podania návrhu sťažovateľa na súd skonštatoval, že nemá právomoc na rozhodnutie vo veci. K takémuto rozhodnutiu mohol súd dospieť už pri prvom zaoberaní sa návrhom sťažovateľa, a nie súdne konanie naťahovať po takú dlhú dobu.“.

V nadväznosti na to podal proti uvedenému uzneseniu okresného súdu sťažovateľ 9. júla 2010 odvolanie. V čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (30. augusta 2010) bola vec meritórne rozhodnutá okresným súdom (27. mája 2010) tak, že okresný súd v časti uloženia povinnosti vykonať záznam v katastri nehnuteľností konanie zastavil s tým, že vec bude právoplatne postúpená na ďalšie konanie príslušnému orgánu, a vec sa nachádzala na okresnom súde. Okresný súd predložil vec krajskému súdu 27. októbra 2010.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky bolo postupom porušovateľa – Okresného súdu Bratislava IV v konaní vo veci vedenej pod spis. zn.: 19C 1/2003 porušené.

Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 6.500 EUR (slovom: šesťtisícpäťsto eur), ktoré mu je Okresný súd Bratislava IV povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Bratislava IV je povinný sťažovateľovi uhradiť trovy právneho zastúpenia vo výške 226,26 EUR (za 2 úkony - prevzatie a príprava právneho zastúpenia, podanie sťažnosti na Ústavný súd SR, podľa ust. § 11 ods. 1 a ods. 3 vyhlášky 655/2004 Z. z. - 1 úkon x 55,49 EUR + 1 úkon x 120,23 EUR + (2 x paušál/rok 2010 po 7,21 EUR) + 19 % DPH (36,12 EUR) = 226,26 EUR), ktoré je povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohoto nálezu na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. G. Z., advokátky, so sídlom: B.“

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 1/2003, prijal na ďalšie konanie uznesením č. k. IV. ÚS 404/2010-22 z 28. októbra 2010.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval okresný súd (9. novembra 2010) a právnu zástupkyňu sťažovateľa (1. júla 2011), aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie; účastníci konania oznámili ústavnému súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Vzhľadom na súhlas obidvoch účastníkov ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože od neho nebolo možné očakávať ďalšie objasnenie veci.

K prijatej sťažnosti sa vyjadril okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou JUDr. M. Č., prípisom sp. zn. Spr. 3414/10 z 1. júna 2011 doručeným ústavnému súdu 9. júna 2011. Predsedníčka vo vyjadrení stručne opísala priebeh konania a k veci ďalej uviedla:

„Po prešetrení veci musím poľutovaním konštatovať, že predmetné konanie bolo sčasti poznačené prietiahmi. Prietahy v konaní boli však zväčša prietahy objektívneho charakteru. Spôsobené boli stratou procesnej spôsobilosti dvoch účastníkov konania (smrťou navrhovateľa a vedľajšieho účastníka), následkom čoho súd musel čakať na právoplatné skončenie dedičských konaní, aby ustálil okruh dedičov a následne im zaslal návrh na vyjadrenie, pričom títo sa stali účastníkmi konania. Vo veci sa konalo celkom desať pojednávaní. Tunajší súd vec tri krát meritórne rozhodol, pričom v dôsledku podaných odvolaní sa spis nachádzal na Krajskom súde v Bratislave ako na odvolacom súde v obdobiach od 24. 8. 2007 do 5. 2. 2008, od 24. 11. 2008 do 19. 10. 2009 a od 27. 10. 2010 do 11. 5. 2011.

Nakoľko navrhovateľa v pôvodnom návrhu žiadali iný petit, ktorý bol následne zamietnutý a až v roku 2006 zmenili petit návrhu (zmena bola pripustená uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 3. 7. 2008) ich tvrdenie, že súd po siedmych rokoch od podania návrhu dospel k záveru, že nemá právomoc vo veci konať nie je pravdivé.

S poukazom na vyššie uvedené, navrhujem Ústavnému súdu Slovenskej republiky, aby sťažnosť vo vzťahu k Okresnému súdu Bratislava IV ako nedôvodnú zamietol.“

Právna zástupkyňa sťažovateľa v stanovisku k vyjadreniu porušovateľa zo 7. júla 2011 doručenom ústavnému súdu 7. júla 2011 zotrvala na obsahu podanej sťažnosti, a okrem iného v ňom uviedla:

«Sám porušovateľ svojim vyjadrením citujeme: „Tunajší súd vec trikrát meritórne rozhodol...“, deklaruje skutočnosť namietanú sťažovateľom, a tou sú prietahy v súdnom konaní spis. zn. 19C 1/2003. Zdôrazňujeme, že dve z troch meritórnych rozhodnutí porušovateľa, boli odvolacím súdom pre jeho závažné procesné pochybenia zrušené a vrátené na ďalšie konanie, a preto konanie porušovateľa sťažovateľ považuje za neefektívne; takéto konanie porušovateľa nemôže byť na jeho ťarchu.

Sťažovateľ považuje za zavádzajúce tvrdenie porušovateľa citujeme: „... tvrdenie, že súd po siedmych rokoch od podania návrhu dospel k záveru, že nemá právomoc vo veci konať nie je pravdivé.“, nakoľko jeho zdôvodnenie je mylné.

Petit návrhu sťažovateľa na začatie konania zo dňa 2. 1. 2003 je vo svojej podstate a veci samej takmer totožný so zmeneným petitom sťažovateľa navrhnutým podaním zo dňa 12. 10. 2006, nakoľko zmena pôvodného petitu bola vynútená v dôsledku smrti navrhovateľa v 1) rade Ing. Š. H., CSc., pri ktorej zmene zároveň sťažovateľ len presnejšie špecifikoval svoj pôvodný petit. Nešlo teda o žiadnu markantnú zmenu, podstata ostala zachovaná a preto vyjadrenie porušovateľa sťažovateľ považuje len za jeho chabú obranu.

Z dôvodov vyššie uvedených sťažovateľ trvá na tom, že porušovateľ svojim neefektívnym postupom spôsobil prierahy v súdnom konaní, ako aj stav právnej neistoty. Trvá aj na svojom vyjadrení, že porušovateľovi – prvostupňovému súdu trvalo 7 rokov a takmer päť mesiac, kým dospel k záveru o nedostatku právomoci na rozhodnutie vo veci. Je neprípustné, aby takýto postup porušovateľa bol akceptovaný.

S poukazom na všetky relevantné skutočnosti sťažovateľ žiada, aby tunajší súd jeho sťažnosti v celom rozsahu vyhovel.»

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prierahov.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou

účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota účastníka konania neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu i sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokúvanej veci. Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o prvé kritérium, predmetom konania pred okresným súdom bolo rozhodovanie o návrhu sťažovateľa a ďalších navrhovateľov, ktorým sa domáhali uložiť odporcovi povinnosť vykonať záznam vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností na základe právoplatného rozsudku a následne po zmene pôvodného petitu návrhu (16. októbra 2006) aj rozhodnúť o návrhu sťažovateľa na určenie, že odporca vykonal záznam vlastníckeho práva v rozpore s vkladovou listinou.

Zo skutočností uvedených sťažovateľom a ani z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd nezistil žiadnu takú okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver o právnej zložitosti veci. Posudzovaná vec tvorí súčasť bežnej rozhodovacej agendy prvostupňových súdov a nemožno ju označiť ako právne zložitú. Pri posudzovaní skutkovej zložitosti predmetného konania ústavný súd zohľadnil skutočnosť, že s vecou súvisia aj iné konania (pred inými všeobecnými súdmi), s ktorých závermi a aktuálnym stavom sa musel okresný súd oboznámiť a pre ten účel preskúmať príslušné súdne spisy. Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že faktická zložitosť veci má určitý podiel na celkovej dĺžke namietaného konania. Podľa názoru ústavného súdu ňou však nemožno ospravedlniť celkovú dĺžku namietaného konania.

2. Ďalším kritériom, ktoré ústavný súd uplatnil pri hodnotení priebehu napadnutého konania, bolo správanie sťažovateľa ako účastníka konania.

Ústavný súd predovšetkým pripúšťa, že procesné úkony, ktoré v napadnutom konaní urobil sťažovateľ (vyjadrenie sa k návrhu odporcu podané 13. novembra 2003, 2. marca 2004 a 21. marca 2005, návrh na zmenu petitu pôvodného návrhu podaný spolu s ďalším vyjadrením 16. októbra 2006, odvolanie proti rozsudku okresného súdu z 26. februára 2007 podané 26. apríla 2007, odvolanie proti rozsudku okresného súdu zo 7. júla 2008 podané 26. augusta 2008, návrh na prerušenie konania z 14. januára 2010, žiadosť o opravu chyby vo výroku a záhlaví uznesenia okresného súdu z 27. mája 2010, odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 27. mája 2010 podané 9. júla 2010, vyjadrenie k odvolaniu vedľajšieho účastníka), objektívne vplývali na priebeh a dĺžku namietaného konania, keďže vo veci konajúci okresný súd sa s nimi musel vyrovnáť. Zároveň ale ústavný súd konštatuje, že išlo

o procesné úkony, ktoré síce ovplyvnili celkovú dĺžku namietaného konania, ale na ktorých uplatnenie má sťažovateľ právo podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, a preto ich nemožno pripísať na jeho ťarchu (ale ani na ťarchu okresného súdu).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ bol v konaní aktívny a taktiež podal sťažnosť na prietahy podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov predsedníčke súdu. Ústavný súd zo zapožičaného súdneho spisu nezistil žiadnu okolnosť (účasť na pojednávaniach a žiadosti o odročovanie pojednávaní), ktorú by bolo potrebné pripísať na ťarchu sťažovateľa, ktorý je v tomto spore navrhovateľom, v súvislosti s prietahmi v napadnutom konaní.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, bol postup samotného okresného súdu. Ústavný súd súčasne pri posudzovaní veci prihliadal aj na § 100 ods. 1 prvú vetu OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže dôjsť nielen neodôvodnenou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania v primeranom čase (m. m. napr. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Ústavný súd konštatuje, že v konaní okresného súdu sa opakovali krátkodobé obdobia nečinnosti, resp. nariaďovanie pojednávaní so značným časovým odstupom bez ústavne akceptovateľných dôvodov. Takým bolo obdobie od doručenia návrhu sťažovateľa okresnému súdu 2. januára 2003 do zaslania výzvy okresného súdu sťažovateľovi 5. novembra 2003, ktoré trvalo viac ako 10 mesiacov, obdobie od 13. novembra 2003 do 17. februára 2005, keď okresný súd uskutočnil prvé pojednávania po 15 mesiacoch od doručenia vyjadrenia sťažovateľa a súdom požadovaných listín, a obdobie od doručenia

úmrtného listu jedného z navrhovateľov sťažovateľom 18. januára 2006 do uskutočnenia ďalšieho pojednávania 11. decembra 2006 v trvaní takmer 11 mesiacov.

Tieto obdobia nečinnosti – nedostatky plynulosti konania samy osebe neznamenali porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy; konanie však vykazuje aj znaky neefektívnej činnosti.

V namietanom konaní okresný súd 26. februára 2007 vyhlásil rozsudok č. k. 19 C 1/2003-142, ktorým meritórne rozhodol tak, že návrh sťažovateľa zamietol. Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu odvolanie. Krajský súd napadnutý rozsudok uznesením č. k. 2 Co 368/2007-157 z 31. decembra 2007 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

V ďalšom období po vrátení veci okresnému súdu (5. februára 2008) tento uskutočnil dve pojednávania, pričom na jednom z nich 3. júla 2008 pripustil zmenu petitu návrhu navrhovanú sťažovateľom 16. októbra 2006. Následne okresný súd 7. júla 2007 vyhlásil rozsudok č. k. 19 C 1/2003-199, ktorým meritórne rozhodol tak, že návrh v časti o určenie, že odporca vykonal záznam vlastníckeho práva v rozpore s vkladovou listinou, zamietol a v časti o zrušenie zápisu na LV. č. 1240 konanie zastavil. Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu odvolanie. Krajský súd napadnutý rozsudok rozsudkom č. k. 2 Co 304/08-225 zo 16. septembra 2009 vo výroku, ktorým prvostupňový súd návrh sťažovateľa zamietol, potvrdil a v časti výroku, ktorým bolo konanie zastavené, vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Ústavný súd uvádza, že obdobia, počas ktorých bol spis okresného súdu na krajskom súde, a to obdobie od 24. augusta 2007 do 5. februára 2008 v trvaní takmer 6 mesiacov a obdobie od 24. novembra 2008 do 19. októbra 2009 v trvaní takmer 11 mesiacov, nemožno pričítať na vrub okresnému súdu. Opakované zrušenie rozsudkov okresného súdu krajským súdom však svedčí o neefektívnom postupe okresného súdu, a to predovšetkým vo vzťahu k ním vykonanému dokazovaniu.

Okresný súd 27. mája 2010 vyhlásil uznesenie č. k. 19 C 1/2003-242, ktorým meritórne rozhodol tak, že konanie v časti o uloženie povinnosti odporcovi vykonať záznam v katastri nehnuteľností zastavil a rozhodol o postúpení veci Správe katastra pre hlavné mesto Slovenskej republiky B., a to po právoplatnosti predmetného uznesenia. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že po siedmich rokoch od podania návrhu sťažovateľom (ako jedným z navrhovateľov) „*dospel súd k záveru, že súd nemá právomoc uložiť odporcovi povinnosť vykonať záznam v katastri nehnuteľností na základe rozsudku tunajšieho súdu pod č. k. 5 C 325/94-52 zo dňa 24. 3. 1997 tak, ako sa jej domáhajú navrhovatelia v 1.- 4. rade, nakoľko odporca je orgánom verejnej správy, ktorý samostatne rozhoduje o zápisoch práv k nehnuteľnostiam v katastrálnom konaní, ktoré je osobitným druhom správneho konania*“.

Sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu odvolanie. Krajský súd napadnuté uznesenie prvostupňového súdu uznesením č. k. 11 Co 63/2010-283 z 2. mája 2011 potvrdil.

Uvedený postup okresného súdu v označenom konaní hodnotí ústavný súd ako taký, ktorému chýbala efektívnosť a účelnosť úkonov a ktorý v konečnom dôsledku nesmeroval k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa a prispel k celkovej dĺžke namietaného konania. Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol, že v období od doručenia návrhu 2. januára 2003 do 1. júna 2011 došlo v namietanom konaní k zbytočným prietahom tak neodôvodnenou opakovanou krátkodobou nečinnosťou, ako aj neefektívnou a nesústreďenou činnosťou okresného súdu, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo nečinnosťou, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Keďže v čase rozhodovania ústavného súdu už bolo konanie vo veci sťažovateľa právoplatne skončené, ústavný súd nevyhovел návrhu sťažovateľa, aby prikázal okresnému súdu konať v tejto veci bez zbytočných prietahov.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli podľa odseku 1 porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ žiadal aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 6 500 € z dôvodov uvedených v sťažnosti, keď uviedol, že „... žiada adekvátne posúdiť výšku finančného zadosťučinenia tak, aby zodpovedalo rozsahu ním prežitých stresov a nervov, pocitu nedôvery v spravodlivosť a jeho sústavnej snahy domôcť sa svojich práv, s prihliadnutím na celkovú neprimeranú dĺžku konania. So zreteľom na vyššie uvedené skutkový aj právny stav, vychádzajúc z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky a judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v obdobných prípadoch máme za to, že finančné zadosťučinenie vo výške 6.500 EUR bude v jeho prípade pri tak masívnych niekoľkoročných preťahoch v konaní primeraným.

Okrem uvedených dôvodov sťažovateľ odôvodňuje požadované finančné zadosťučinenie vo výške 6.500 EUR aj tým, že postup porušovateľa mu spôsobuje značnú majetkovú a mentálnu ujmu, ktorá sa nedá napraviť iba samotným konštatovaním porušenia jeho ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných preťahov.

Finančným zadosťučinením dosiahne aspoň čiastočné zadosťučinenie za roky čakania, právnu neistotu, ktorá stále trvá – už takmer sedem a pol roka, a dôjde k zmiereniu tejto jeho nemajetkovej ujmy. “.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý si vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na celkovú dĺžku konania okresného súdu vedeného sp. zn. 19 C 1/2003 a berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci sťažovateľa bolo v čase rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval za odôvodnené priznať sumu 3 000 € ako primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku jeho právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom advokátkou JUDr. G. Z., ktorá žiadala uhradiť trovy konania v sume 226,26 €.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd priznal trovy konania v požadovanej výške, pretože vyčíslená suma neprekračovala sumu ustanovenú vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. júla 2011